

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש
פרשת חיי-שרה

931 הגיליון השבועי לכל יהודי

כ"א במרחשוון התשס"ה
(5.11.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד – המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

איסור פיקוח-נפש

ועד רבני חב"ד בארץ פרסם מחאה חריפה נגד תכנית ה'הינתקות' וקובע כי נסיגה זו "אסורה באיסור חמור של פיקוח-נפש ויש בה משום הפקרת שלומם וביטחונם של מיליוני יהודים החיים בארצנו הקדושה". בפסק-ההלכה מתבססים הרבנים על ההלכה בשולחן ערוך ה'אוסרת באיסור חמור למסור לנכרים שטחים שמהם הם עלולים לתקוף את הארץ. ויתורים אלה מחזקים את ידי המחבלים ומסכנים את שלומם וביטחונם של כל היהודים היושבים בארצנו הקדושה". בסיום הודעתם נכתב כי "אסור לתת יד לתכנית זו", וכי הם "קוראים לכל יהודי למחות בכל כוחו נגד תכנית מסוכנת ואומללה זו, ובוודאי שאין לתת יד ולסייע לביצועה בכל דרך שהיא".

בית-כנסת ממוחשב

תוכנת הגבאי, לניהול ענייני בית-הכנסת, מופצת עכשיו גם בשפות אחרות (אנגלית, רוסית, צרפתית). נעשו בתוכנה גם התאמות לצרכים השונים של בתי-כנסת, על-פי המנהגים הנהוגים בהם. אפשר להוריד הדגמה מאתר הבית: www.develop.co.il. טל' 054-6626298.

חדש במוזיקה

נועם הפקות מגישים את שאמיל – תקליט חדש של יוני שלמה, זמר צעיר ומבטיח. בתקליט אחד-עשר מניגוני חב"ד. עיבודים: יוסף ברמי. טל' 03-9606120.

להשגת האלבוים

למתעניינים באלבוים רוח אחרת (שכתבה עליו הופיעה בגיליון הקודם) – הטלפונים הם: 02-5906602, 054-4583399.

זמני השבוע

ויחולל ת"א חיפה בארבע אילת ניירוק

כניסת השבת	4:11	4:25	4:15	4:29	4:29	4:29
צאת השבת	5:23	5:25	5:23	5:26	5:27	5:30

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

מסירות-נפש – הכוח המנצח

סכר יכול לעמוד מול לחץ אדיר של מים כל עוד הוא שלם ובלתי-פרוץ. ברגע שנוצרת בו הפרצה הקטנה ביותר, הוא עתיד להיסחף כולו

העם היהודי אינו יכול להתקיים בלא מסירות-הנפש. אנחנו עם קטן, הנושא על גביו מורשת עתיקה וגדולה, שלעולם אינה נתפסת על-ידי העולם הסובב אותנו. תמיד יהיו החיים שמסביב פשוטים ונוחים יותר. אין קל מלהיסחף בזרם הכלל-עולמי ולהיות כמו כולם. כדי לשמור על ייחודנו ולדבוק בעקרונותינו יש צורך במסירות-נפש – באמונה בלתי-מתפשרת ובדבקות שאינה נכנעת לעולם.

ברגע שמתחילים להתכופף ולהיכנע ללחץ החיצוני, ההתמוטטות הכללית היא רק שאלה של זמן. סכר יכול לעמוד מול לחץ אדיר של מים כל עוד הוא שלם ובלתי-פרוץ. ברגע שנוצרת בו הפרצה הקטנה ביותר, הוא עתיד להיסחף כולו בזרמי המים. לצערנו נוכחנו שוב ושוב בתולדות עם-ישראל כמה מהירה היא הקריסה הכללית שבאה בעקבות הנטייה לפשרות והכניעה ללחצי הסביבה.

נושאי הדגל

מסירות-הנפש היא הסכר שמגן על עם-ישראל מפני הלחץ החיצוני האדיר. כן, מסירות-נפש היא לא-רציונלית, לא-הגיונית. השכל אומר שצריך לוותר פה ושם, להציל מה שאפשר להציל, להתחשב בלחצים, להיות 'מציאותי'. זה כוחה של מסירות-הנפש היהודית, שהיא הודת את כל השיקולים ה'פרגמטיים' הללו ומציבה חומה איתנה ובלתי-מעורערת. בלי 'למה'.

ודאי שיש לשקול שיקולים מציאותיים, אבל רק בפרטים ובדרכי-הפעולה. העקרונות והאמונה הבסיסית אסור שיישחקו ושייכנעו ללחצים. העם היהודי מצא תמיד פתרונות מקוריים ויצירתיים כדי לשרוד, אבל ברגע האמת ידע למסור את הנפש. כי יש דברים שהם מעבר ל'יצירתיות'.

חברון, מקום מנוחתם של האבות, מסמלת את הסלע האיתן הזה של מסירות-הנפש. מתיישבי חברון הם נושאי-דגלה של אותה רוח יהודית איתנה, שבזכותה אנחנו כאן ובכוחה נישאר כאן לנצח.

בשבעות האלה אנחנו קוראים על אבות האומה, אברהם, יצחק ויעקב. כך נוצר מדי שנה מחדש החיבור בינינו לבין האבות, חיבור שמדגל על שלושת-אלפים ושבע-מאות שנה. אנחנו העם היחיד בעולם היודע מאין בא והשומר אלפי שנים על זהותו ועל ייחודו. כל העמים האחרים שחיו כאן אבדו והתערבבו מכבר. רק עם-ישראל חי וקיים.

המפתח לסוד קיומו של העם היהודי נעוץ בסיפור שקראנו בסוף הפרשה הקודמת – הניסיון שניסה הקב"ה את אברהם אבינו בעקדת יצחק. כאן נצרב בתודעת האומה היהודית עקרון מסירות-הנפש. לא שואלים שאלות, לא מחפשים 'פתרונות יצירתיים' ולא מנסים להתפשר עם הלחצים. דבקים באמת והולכים איתה עד הסוף. אפשר להתמקח על דירה ועל שיעור המשכורת, אבל יסודות הקיום של העם היהודי אינם עומדים למשא-ומתן, ויהודי דבק בהם עד כדי מסירות-נפש בפועל.

הכוח לעמוד בלחצים

כוח מסירות-הנפש הוא שעמד לעם-ישראל לאורך תלאות הגלות. איך-ספור פעמים במהלך ההיסטוריה היהודית עמדנו מול כוחות שלכאורה לא היה לנו סיכוי לעמוד נגדם. משעבוד מצרים דרך גזרות אנטיכוס, רדיפות הרומאים וזוועות האינקוויזיציה, הגירושים והפוגרומים בימי-הביניים, ועד הדורסנות של השלטון הקומוניסטי ואימי השואה. העם היהודי שרד אך-זרק משום שהיה מוכן למסור את נפשו למען המשך קיומה של היהדות.

כמעט בכל פרק בהיסטוריה היהודית היו בתוכנו מי שנטו להתפשר ולהרכין ראש. היום קוראים לזה 'פרגמטיות'. הם תמיד הסבירו שאי-אפשר לדפוק את הראש בקיר ושחייבים להתאים את האידאלים הגדולים למציאות. אז לא נורא אם מוותרים על יד או על רגל, ובלבד להישאר בחיים. הם לא הבינו שבכניעה הזאת מוותרים לא על איבר בודד אלא על נשמת-החיים של האומה – על מסירות-הנפש.

כשפועלים כראוי מובטחת ההצלחה

הדבר, לא נוכל לדבר אליך רע או טוב".

שני תנאים

כוח זה של "עבדי אבות" ניתן גם ל"בנים", לכל אחד ואחד מעם-ישראל, אלא שלשם כך דרושים שני תנאים: א) להיות "עבדי אבות", שהאדם לא ירגיש את עצמו בעל מציאות אישית משל עצמו, אלא יתבטל לגמרי לקב"ה; ב) דרושה תפילה, כשם שהתפלל אליעזר, תפילה המבטאת את ההכרה שהאדם אינו סומך על כוחותיו-שלו, אלא הולך ופועל בכוחותיו של הקב"ה.

מהסיפור הזה אנו גם למדים הוראה, שאין לשליח להסתפק בכך שהוא עושה את כל התלוי בו, אלא הוא נדרש להשיג את ההצלחה בפעולותיו. לכאורה הוא יכול לטעון, שאין לו שליטה על הזולת, שכן הדבר תלוי בבחירתו. למדנו מסיפור אליעזר שגם בדבר התלוי בבחירתו של הזולת (הסכמתם של בתואל ורבקה) יכולה להיות מובטחת ההצלחה, כאשר יוצאים לשליחות ופועלים בה כראוי.

(לקוטי שיחות כרך כה, עמ' 99)

על-פי שאליעזר לא דיבר איתה קודם-לכן כלל על ההצעה להינשא ליצחק.

בזאת מתחזקת השאלה מדוע שינה אליעזר מלשונו של אברהם, ובמקום "ישלח מלאכו לפניך" אמר "ישלח מלאכו איתך".

הצלחה מלמעלה

הסיבה לכך פשוטה: בשעה שאליעזר יושב עם אבי הכלה המיועדת ודן עמו בעניין, אין טעם לומר לו שמלאך ה' כבר מסדר את כל העניינים קודם-לכן, שהרי אז יכול בתואל לטעון שכל המשא-ומתן מיותר. על מה יש לדון כאשר לדבריו המלאך כבר פעל ועשה הכול?

ובכל-זאת רמז אליעזר עניין זה בצינינו שאברהם אמר לו כי המלאך "יצליח דרכך". הצלחה אמיתית היא ברכה אלוקית (כמו שנאמר על יוסף "ואשר הוא עושה ה' מצליח בידו"). וגם כאן זכה אליעזר לברכה שהצלחתו לא תהיה אך ורק פועל יוצא של מאמציו, אלא תבוא לגמרי מלמעלה. ולכן כששמע זאת בתואל השיב: "מה יצא

אשר הטיל אברהם אבינו על אליעזר עבדו את השליחות לכת אל ארם-נהריים ולהביא משם אישה לבנו יצחק, סיים במילים "ה' אלוקי השמים... ישלח מלאכו לפניך ולקחת אישה לבני משם". לאחר מכן, כאשר הגיע לשם אליעזר וישב עם בתואל, אביה של רבקה, ציטט את דברי אברהם אבל בשינוי רב-משמעות: "ה'... ישלח מלאכו איתך והצליח דרכך".

ההבדל בין "ישלח מלאכו לפניך" ל"ישלח מלאכו איתך" ברור למדי: "איתך" פירושו שהמלאך הולך עם אליעזר ומסייע לו במילוי שליחותו, ואילו "לפניך" משמעותו שהמלאך הולך לפניו ומסדר את כל העניינים, כדי שבהגיעו לשם כבר ימצא אליעזר את ההצלחה מוכנה מראש.

למה שינה?

ואכן, אליעזר זכה ל"ישלח מלאכו לפניך" – מיד בהגיעו לארם-נהריים, אל באר המים, באה רבקה אל הבאר. גם אחר-כך, כאשר בני-משפחתו אמרו "נקרא לנערה ונשאלה את פיה", השיבה רבקה מיד – "אלך", אף-

מן המעייין

נושא השבוע: תפילת מנחה

כתלמיד לפני רבו; העומד בתפילה מרגיש כבן אצל אביו.

(היום-יום)

אמרת השבוע

ארץ-ישראל

רבי בנימין-דוד מאוסטרובה היה ממונה על מעות ארץ-ישראל. כשהגיע אל רבי יחזקאל מקוזמיר שאלו רבי יחזקאל: "מדוע נקראת הארץ ארץ-ישראל ולא ארץ אברהם או ארץ יצחק, והלווא היא הובטחה להם?".

השיב רבי דוד: "אילו נקראה הארץ על שם אברהם ויצחק היו יכולים בני ישמעאל ועשוי לתבוע חלק בה. עכשיו שהיא נקראת ארץ-ישראל, היא שייכת לבני-ישראל בלבד".

נענה רבי יחזקאל: "זה הטעם הפשוט, אך יש טעם פנימי יותר – כדי לזכות לקבל חלק בארץ צריכים להתנהג כאדם מִיִּשְׂרָאֵל, ללמוד תורה ולקיים את מצוותיה".

מעלת המנחה

חז"ל אמרו (ברכות צו, ד): "לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה". מזה מובן שהעובדה שאלוהים נענה לא הייתה בגלל מעלתו כאלוהים, אלא בגלל מעלתה של תפילת המנחה. לכן כל אדם צריך להיות זהיר בתפילת המנחה, כי מעלתה של תפילה זו יכולה לבוא לידי ביטוי אצל כל אחד ואחד מישראל.

(ספר המאמרים תרפ"ח)

תפילה כנאולה

תפילתה של כנסת-ישראל לפני הקב"ה יש בה גאולה נפשית ורוחנית. לו היו כל ישראל מתפללים בכוונה, ואור האהבה לא היה חולף לאחר התפילה – היה בא משיח גם בגשמיות.

(סידור עם דא"ח)

כבן אצל אביו

לימוד תורה דורש התמסרות לדבר שבו עוסקים. תפילה דורשת התמסרות אל מה שמעל השכל וההבנה. הלומד תורה מרגיש

שיחה כתפילה

"ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב" (בראשית כד, טו). תניא, יצחק תיקן תפילת המנחה, שנאמר "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב". אין שיחה אלא תפילה, שנאמר "תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו".

(ברכות כו, ב)

תפילה עם כל השדה

תפילתו של יצחק הייתה "לשוח בשדה" – עם כל שיח השדה. כל צמחי האדמה נתנו מכוחם לתוך תפילתו.

(רבי נחמן מברסלב)

עבודה בצינעה

מדוע לא נאמר בתורה במפורש "ויצא יצחק להתפלל בשדה"? אלא כך דרכה של עבודת ה' – בלחש, בצינעה, בלי פרסום. עובר-אורח שראה את יצחק בשדה היה סבור שהוא מטייל לרוח הערב, אבל לאמיתו של דבר תיקן באותה שעה את תפילת המנחה.

(לקט אמרים)

כי טוב סחרה

חכם יעקב דוברשווילי, מגדולי רבני גרוזיה, עשה את דרכו ברכבת מצחונאלי לכותאסי. הדרך הייתה ארוכה ומייגעת. לאחר כמה שעות של נסיעה הגיע לאחוזי החכם קול נעים של שירה ערבה.

כעבור רגעים אחדים הופיע בקרון צעיר יהודי עליו, שהצליח לעורר ולשמח את כל יושבי הקרון. על צווארו של הצעיר היה תלוי ארגז ובו סדקית, בשמים, משחקים, מיני-מתיקה ועוד כהנה וכהנה דברים שבני-אדם עשויים למצוא בהם חפץ במהלך נסיעה ברכבת. בין שירי לשירי הצעיר הצעיר את מרכלתו לנוסעים.

"מה אתה מוכר שם?", פנה אליו לפתע חכם יעקב. זה מיהר להציג את הארגז ותכולתו לעיני החכם. "דברים מיוחדים מוכר אני, כבודו", ענה ומיד הוסיף שלא ממין השאלה – "רואה אני כי רב חשוב אתה; האם לא תרחם על אחיי הקטנים ועל הוריי הזקנים היושבים בבית רעבים ללחם? אנא קנה ממני דבר-מה או לפחות ברכני בברכת הצלחה!".

נתן בו חכם יעקב מבט נוקב. "אמור לי בני", פנה אליו כעבור רגע בשאלה נוספת, "הלא נוסע אתה ברכבת הלוק חוזרו וטורח רבות כדי להרוויח את לחמך ולחם משפחתך; אם תצליח היום בעסקיך ותמכור את מלוא תכולת הארגז שעל צווארך – כמה כסף תרוויח?".

הצעיר היהודי חישב במהירות וענה – "אם אכן תאיר לי הצלחה פנים ואמכור היום את כל סחורתי, יישאר בידי רווח נקי שבין שלושים לשלושים וחמישה רובלים".

"וכמה שווה תכולת הארגז כולה?", הוסיף חכם יעקב לחקור.

נתן הצעיר בחכם מבט תמה, מנסה לנחש לאן חותר הוא בשאלותיו. "תכולת הארגז כולה שווה בערך מאה ושמונים רובלים", ענה.

מול עיניו המשתאות של הצעיר הוציא חכם יעקב את ארנקו מכיסו, נטל מתוכו מאה ושמונים רובלים ונתנם לצעיר.

"כעת הורד את הארגז מצווארך, הנח אותו ואל תיגע בו עוד", אמר בקול פוקד. הצעיר הביט בחכם כלא מבין. "הלא קניתי ממך את כל

לשלוט על המחשבה

אחד הקשיים המרכזיים בעבודת התפילה ובלמוד התורה הוא בעיית המחשבות הזרות. בכללות, מדובר במחשבות שטורדות את המוח ומפריעות לעבודת ה'. ליתר פירוט יש בהן שלוש קבוצות: א) מחשבות אסורות, שאסור להרהר בהן. ב) מחשבות סתמיות, שמסיחות את הדעת מהתורה ומהתפילה. ג) מחשבות טובות, אבל שלא במקומן. גם אלה נקראות 'זרות', מכיוון שהן זרות לעניין שבו צריך לעסוק ברגע זה.

הקושי הגדול הוא בזה, שלכאורה אין לאדם יכולת לשלוט במחשבותיו. אדם יכול לשלוט במה שהוא עושה. קשה יותר לשלוט בדיבור, אבל עדיין האדם בעל-הבית להחליט אם לדבר או לשתוק. לעומת-זאת, על המחשבה קשה מאוד לשלוט. מאוד-מאוד אינך רוצה לחשוב על דבר מסוים, אבל המחשבה עולה שוב ושוב במוחך. אתה מתאמץ מאוד להתרכז במילות התפילה, אבל מחשבות זרות מתנפלות עליך כעדת זבובים טורדנית, ואינך מצליח להיפטר מהן.

הריקנות מושכת

בספרים רבים מובאות עצות וסגולות כנגד המחשבות הזרות. בחסידות חב"ד לא אימצו את שיטת הסגולות. חסיד התלונן לפני כ"ק אדמו"ר הרש"ב שהוא סובל ממחשבות זרות וביקש עצה להיפטר מהן. ענה לו הרבי: "נגד מחשבות זרות אין שום עצות, רק לא לחשוב". כמו-כן מסופר על חסיד של הרבי מהר"ש שהתאונן על מחשבות זרות. אמר לו הרבי: "מדוע אתה תובע ממני? תבע מעצמך! שעבד את מוחך ומלאהו דברי-תורה, ולא יהיה בו מקום למחשבות זרות".

תורת החסידות מסבירה, שאדם אינו יכול לטעון שאינו אשם במחשבות אסורות שטורדות אותו; המחשבות הללו הן תוצאה של מעשיו והתנהגותו. למשל, הם נובעות מריקנות הראש. כאשר המוח אינו עסוק בדברי תורה ועבודה, נוצר חלל שלתוכו נכנסות המחשבות הרעות.

מחשבות כאלה באות גם-כן מפריקת-עול, שמביאה לידי הרהור מרצון. אדם שמהרהר מרצונו במחשבות רעות "גורם רע לנפשו, שנופלים לו אחר-כך מחשבות והרהורים רעים גם כשאינו חפץ בהם, והרבה יותר מכפי המידה, עד שתגעל נפשו בהם, ואינו יכול להסירם בשום אופן. ועל זה אנו מבקשים (תהילים יט, יד): 'גם מזדים שחוך עבדך, אל ימשלו בני' (קונטרס העבודה עמ' 14).

מוסבר עוד, שעצם ההתמודדות עם המחשבות השליליות היא מתפקידו של האדם. כך רצה הקב"ה שאדם יותקף על-ידי מחשבות זרות ויילחם בהן. וכפי שנאמר בספר התניא (פרק כז): "בלל דחייה ודחייה שמדחהו ממחשבתו – אתכפאי סטרא-אחרא לתתא... ואתכפאי סטרא-אחרא לעילא".

להתפלל מתוך הסידור

בעניין מחשבות זרות בעת התפילה נתנו אדמו"ר חב"ד עצה – להתפלל מתוך הסידור. הרבי מביא על כך את הפסוק (אסתר ט, כה) "עם הספר ישוב מחשבתו הרעה", שעל-ידי התפילה מתוך הספר תיעלם המחשבה הזרה. וכך הוא כותב באחת מאיגרותיו (פרק כז): "עליו להתפלל מתוך הסידור, וגם במקום שצריך להתבונן – צריך להיות הסידור פתוח לפניו. כשירגיש שמחשבתו מתחילה לשוטט – יביט בסידור".

אמרו לפני הגאון החסיד רבי יצחק-אייזיק מהומיל, שלימוד תורת החסידות הוא סגולה כנגד מחשבות זרות. הגיב רבי יצחק-אייזיק: "באוצר המלך יש כל הכלים שבעולם, אפילו מגרפה לזבל, אבל מגרפה זו עשויה מזהב. אם יבוא מישוהו, ייקח את מגרפת הזהב ויגרוף בה את הזבל, כל השומע יצחק לו. וכך בענייננו: אמנם תורת החסידות היא סגולה נפלאה כנגד מחשבות זרות (כשם שמגרפת הזהב מסוגלת לנקות זבל), אבל האם לכך נועדה? הרי עניינה גבוה לאין-ערוד!".

הסחורה, וכעת שלי היא. עשה כפי שאמרתי והנח מידיך את הארגז", אמר החכם.
הצעיר עשה כדבריו. "כעת בוא שב לציד", אמר חכם יעקב.
הצעיר התיישב לצד החכם שהחל לתהות על קנקנו. "כיצד התגלגלת למלאכה זו – להיות נע ונד מכאן לשם, במקומות שאין בהם לא תורה ולא יראה?", שאל.
הצעיר הנבוך גולל את סיפורו. בילדותו למד בתלמוד-תורה. אחר-

כך אף חשב זמן-מה את ספסל הישיבה. אולם עקב מצבם הבריאותי הלקוי של הוריו הזקנים נאלץ לנטוש את הספר ולסייע בפרנסת הבית.

למשך כמה דקות שקע חכם יעקב בהרהורי. לאחר מכן אמר – "הקשב להצעתי ודומני כי תקשה לסרב לה. עד היום, לדברך, הרווחת ביום טוב שלושים וחמישה רובלים. ובכן, אם תבוא עמי ותעשה ככל שאומר לך, תרוויח מדי יום חמישים רובלים. כך גם ישתפר מצבה הכלכלי של משפחתך".

תלה הצעיר בחכם יעקב מבט נבוך. הוסיף החכם לפרט את הצעתו: "כל מזונותיך מיום זה והלאה, עליי יהיו. בביתי תישן ועל שולחני תסעד. בוא עמי לעירי ושם כבר אומר לך מה מלאכתך". קיבל הצעיר את ההצעה ונסע עם הרב לעירו.

בהגיעם העירה, לקח חכם יעקב את הצעיר אל שלושת גבאי הקהילה. באותה תקופה הורגש מחסור בחזנים מקומיים, השולטים בטעמי המקרא וברזי נעימות תפילות השבת והחגים. והנה בא צעיר, שעד לא-מכבר חשב את ספסל הישיבה, והוא בעל קול נעים וערב!

שמחו הגבאים מאוד והצמידו לו חזן ותיק ומנוסה, שלימדו את הטעמים והמנגינות. הצעיר, שניחן בחוש מוזיקלי מפותח, קלט עד מהרה את תורת הניחוח והקריאה על בוריה.

ואמנם מאותו יום והלאה היה לקהילה חזן ובעל-קריאה טוב שהכול נהנו להקשיב לו. הגדיל הבחור לעשות בהגיע הימים הנוראים, כאשר היטיב במיוחד לסלסל בקולו וכבש את ליבותיהם של כל המתפללים.

לאחר מכן העניקו לו בני הקהילה מתנות רבות ואף הציעו לו מראש משכורת לשנה שלמה, כדי שיסכים להישאר בעירם ולמלא בקביעות את משרת החזן והקורא. ניאות הצעיר לבקשתם ונשאר בעיר.

בתוך שנים אחדות היה הצעיר לתלמיד-חכם ממש, שכל חייו נעו סביב תורה ותפילה.

כעבור שנים רבות עלה ארצה והתגורר בקריית-אטא. הכול הכירוהו בשם 'חכם עמנואל דויתשווילי', והוא נפטר בשם טוב ובשיבה טובה.

כל זאת, כאמור, בזכות עיניו הצופיות של חכם יעקב דוברשווילי – שכבר ברכבת עמד על סגולותיו של הצעיר – ובשל תושייתו וטוב-ליבו.

נציפייה לנאורה "כבר כלו כל הקיצין... וכבר סיימו את כל ענייני העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח-צדקנו – ועכשיו עובדת השליחות היא: להיות מוכנים בפועל לקבלת פני משיח-צדקנו בפועל ממש! (הרבי מליובאוויטש, שבת פרשת חיי-שרה תשנ"ב)

בית-הכנסת של האבות

הפרנסה". הוא נולד במוסקווה להורים שנפרדו זה מזה קודם לידתו. אביו שירת בצבא האדום, שירות שהותיר צלקות בנפשו. אימו הייתה מורה לתולדות האמנות, וממנה ספג אליהו את האהבה לאמנות. בהמשך למד מוזיקה ואלקטרוניקה ואחר-כך – עיצוב.

קודם-כול עושים

הקשר שלו ליהדותו נולד בזכות בן-דוד צעיר שחיפש את דרכו ומצא אותה בבית-הכנסת של חסידי חב"ד במוסקווה, מרינה-רושצ'ה. "יום אחד הציע לי בן-דודי להניח תפילין", נזכר אליהו. "שאלתי אותו, 'מה זה?' הוא אמר לי, 'קודם-כול תעשה ואחר-כך אסביר לך'. הסכמתי, וזו הייתה המצווה הראשונה בחיי".

בשנת תשנ"א עלה ארצה עם אשתו ושני ילדיהם. מנמל-התעופה נסעו היישר לנווה-דניאל, שם הצטרפו למשפחת חברים ותיקים שהתקברה אף היא ליהדות בעזרת חסידי חב"ד במוסקווה. "שיקום בית-הכנסת של האדמו"ר האמצעי בחברון מחבר אותי גם לאבות האומה וגם לאבות חסידות חב"ד", אומר אליהו בחיוך.

אידינוב: "חיבור לאבות האומה ולאבות חסידות חב"ד"

חלפו שנים ושוב נזקק המקום לשיפוץ.

אהבת האמנות

את המלאכה קיבלו עליהם 'מחדשי היישוב היהודי בחברון' ושליחי חב"ד בקריית-ארבע וחברון, הרב ויקטור עטייה והרב דניאל כהן. בכוונתם להפוך את המקום לאבן שואבת למבקרים. ברות זו נעשתה גם עבודת השיקום – "בצורה שתדגיש את ייחודו של המקום ותאיר את ההיסטוריה שלו".

המלאכה הופקדה בידי ר' אליהו אידינוב (49), אמן חרושת עץ ואבן מנווה-דניאל בגוש-עציון. אידינוב עושה את עבודתו בחרדת-קודש – "לא רק בשביל

במים האלה נעשית עבודת שיקום ופיתוח בבית-הכנסת של רבי דובער, השני בשושלת אדמו"רי חב"ד, בחברון. סיפורו של בית-כנסת עתיק זה יכול למלא ספר עב-כרס. לפני כחמש-מאות שנים הקימוהו גולים מספרד. בהמשך זכה לשם 'בית-הכנסת אברהם אבינו', בעקבות מקרה מופלא של הופעת דמות מסתורית כדי להשלים מניין לתפילה.

בשנת תקפ"ג ביקש רבי דובער לקנות נחלה בעיר האבות, וקנה מידי הספרדים אגף בבית-הכנסת. זו גם התקופה שבה עלו בתו, הרבנית מנוחה-רחל, ובעלה רבי יעקב-כולי סלונים, להתיישב בחברון, בראש קבוצה נכבדה של חסידי חב"ד. לימים דבק בשני בתי-הכנסת הצמודים הללו הכינוי – 'אברהם אבינו הספרדי' ו'אברהם אבינו האשכנזי'.

שיקום ההריסות

תלאותיו של בית-הכנסת היו רבות, והן חופפות לתלאות היישוב היהודי בחברון כולו. באחד מציוני-הדרך הדרמטיים שלו פתח אחד השכנים הערבים פתח מביתו אל חצר בית-הכנסת. אחד המתפללים, הרב זאב-דב סלונים, תבע מהשכן לסגור את הפתח. הערבי הכה אותו מכות נמרצות ופצעו. למרות פציעתו התעקש הרב סלונים להצטרף למשלחת מתפללים שיצאה לירושלים כדי להתלונן על מעשה הערבי לפני השלטון הטורקי. בירושלים הכריעה הפציעה את הרב סלונים והוא נפטר ונקבר שם.

בתרפ"ט נטשו היהודים את חברון ובית-הכנסת נעזב. לאחר מלחמת ששת הימים נמצא בית-הכנסת חרב. פרופ' טבגר הנועד שיקם את ההריסותיו, על-פי עדויות ניצולי תרפ"ט. מאז

ביטוחי דירות ומשכנתא
בגן אקס הכו אוביו בארץ
12 תשלומים ללא ריבית (ביטוח דירה)
קבוצת גן-המבטחת המורשת של הניבור הדתי
1800-39-33-39

שוקי
שעות של הנאה באווירה היסטורית
ברמת משחק ואימפוזיציה
שלא נראו כדומותיה
הרביעייה
4 תקליטורים
במחיר מבצע
מיוחד!
להשיג ברשת חניית נועם הפקות
ובחנוות "יודאיקה"
1-700-704-120

פִּינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פסוקים לפני הקדיש

שאלה: מתי אומרים 'קדיש שלם' ('תתקבל'), מתי 'חצי קדיש', מתי 'קדיש דרבנן' ('על ישראל') ומתי – 'קדיש יתום' ('יהא שלמא')?

תשובה: 'קדיש שלם' אומרים רק לאחר תפילת העמידה ('שמונה-עשרה'), ולכן מוסיפים שם 'תתקבל צלותהון...', או בסיום 'הסליחות', שגם סדרן דומה לתפילה. בסיום עניין במהלך התפילה, כמו פסוקי-זמרה, קריאת התורה, מיד אחרי שמונה-עשרה, וכמובן אחרי 'אשרי' שלפני מוסף ומנחה – אומרים 'חצי קדיש'.
לאחר פסוקי תנ"ך אומרים 'קדיש יתום', ולאחר מאמרי חז"ל – 'קדיש דרבנן' (שבו מוסיפים בקשה עבור החכמים ותלמידיהם).

יש להיזהר **תמיד** (גם בטקסי אזכרה) שלא לומר קדיש אלא-אם-כן נאמרו פסוקים (או מאמרי חז"ל כנ"ל) לפני-כן. לפי כמה פוסקים, צריך שמניין ישמע את הפסוקים הללו. לכן אם אמרו 'אשרי' במנחה, למשל, בלא שנכח

במקום מניין, יש לומר מזמור או שלושה פסוקים לפני הקדיש. כמובן-אם בשעת הלימוד לא היה מניין, יאמרו כשיתאסף המניין את משנת "רבי חנניא בן-עקשיא", כדי שיוכלו לומר קדיש דרבנן.

במקום שאומרים דרשה בשבת אחרי חזרת ספר-התורה ולפני מוסף, יש לזכור לומר מזמור כלשהו או שלושה פסוקים לפני הקדיש שקודם מוסף. כך גם למנהג חב"ד בראש-חודש, כשמניחים תפילין דרבננתם לפני מוסף, ויש הפסק גדול אחרי 'אשרי', על החזן לומר מזמור או פסוקים לפני הקדיש.

כשצריך למסור "הודעות לציבור" קודם שיתפזרו בסיום התפילה, יש לעשות זאת אחרי הקדיש (שאחרי הפיוט 'אנעים זמירות', או שאחרי 'עלינו'), ולא בין מאמרי חז"ל לבין הקדיש שאחריהם, או בין 'עלינו' (או הפיוט, שבשניהם יש פסוקים) לקדיש שאחריהם.

מקורות: שו"ע אדמו"ר הזקן סי' נג ס"א, נד ס"ד ורצ"ב סי' ד. מש"ב נג"א, נה, נב, תרכ"א. אשי ישראל פט"ו סל"ג-לה, ושי"ב. ספר המנהגים-חב"ד עמ' 6. שערי הל' ומנהג או"ח ח"ב סי' קעז.

פּוּתָחִים שְׁנָה עִם "שׁוֹלְחַן שַׁבָּת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ללא תוספת דמי משלוח): "יודאיקה", 03-9606120

